

Dôvodová správa

Zásady rozpočtového hospodárenia Obce Naháč

Spracovatelia a predkladatelia:

Bc. Martina Lopatková
Bc. Jana Lopatková
Elena Šmídová

Konzultované a prerokované s členmi komisie:

Východiská a podklady:

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – novela 426/2013
Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – novela 171/2015

Obec Naháč nemá schválené zásady rozpočtového hospodárenia. Potom prichádza k rôznym rozpočtovým zmenám a úpravám, ktoré neboli vopred prerokované a schválené. Starosta tak využíva poslancov, aby schválili už zrealizované opatrenia hoci je to v rozpore so zákonom. Cieľom navrhovaných Zásad rozpočtového hospodárenia je stanovenie pravidiel, aby sa takýmto činom predišlo, hospodárenie bolo transparentné a ľahko čitateľné pre všetkých obyvateľov obce, aby jednotlivé položky boli „ľahko čitateľné“ a neboli za neutrálnymi položkami skryté financie, ktoré by inak neboli schválené.

Zásady rozpočtového hospodárenia Obce NAHÁČ

I. časť VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1. Predmet úpravy

Tieto zásady upravujú v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

- a) postavenie a funkciu rozpočtu obce ako súčasť rozpočtu verejnej správy,
- b) rozpočtový proces, pravidlá rozpočtového hospodárenia, zostavovanie a schvaľovanie záverečného účtu obce,
- c) finančné vzťahy medzi štátnym rozpočtom a rozpočtom obce,
- d) finančné vzťahy rozpočtu obce k rozpočtu rozpočtovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,
- e) finančné vzťahy rozpočtu obce k iným právnickým osobám a fyzickým osobám
- f) vymedzujú formy kontroly plnenia rozpočtu a rozpočtového procesu obce.

2. Vymedzenie pojmov

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Rozpočtový proces určuje subjekty rozpočtového procesu a ich úlohy, definuje zostavovanie, schvaľovanie, rozpis, plnenie, sledovanie a hodnotenie plnenia rozpočtu.

Návrh rozpočtu je súhrn jednotlivých rozpočtových požiadaviek predkladaných jednotlivými subjektmi zúčastnenými na rozpočtovom procese.

Zmena rozpočtu je úprava schváleného rozpočtu v zmysle platných právnych predpisov.

Prebytok rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce.

Schodok rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce.

Návratné zdroje financovania sú prostriedky rozpočtu obce z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí.

II. časť POSTAVENIE A FUNKCIA ROZPOČTU OBCE

1. Rozpočet obce

a) Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

b) Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území. Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu.

c) Rozpočet obce sa vnútorne člení na

1. bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet),

2. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet),

3. finančné operácie.

d) Rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Obec je povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový.

e) Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.

f) Ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku obce, alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu, môže obec na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu.

g) Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu možno použiť príjmy kapitálového rozpočtu, ak sa vrátia do termínu ich použitia na rozpočtovaný účel, najneskôr však do konca rozpočtového roka.

2. Viacročný rozpočet

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti **vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov** najmenej na tri rozpočtové roky. Závazný je na príslušný rok a na ďalšie dva roky je len orientačný.

3. Príjmy rozpočtu obce

a) Príjmami rozpočtu obce sú:

1. výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu,
2. nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy alebo osobitného zákona,
3. výnosy z finančných prostriedkov obce,
4. sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
5. dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
6. podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
7. dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
8. ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
9. účelové dotácie z rozpočtov vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce /mesta/ na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
10. prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
11. iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

b) Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj

1. prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
2. návratné zdroje financovania,
3. združené prostriedky.

c) **O použití vlastných príjmov rozpočtu obce rozhoduje obec samostatne.** To neplatí pri dare, ak darca určí účel, na ktorý sa majú darované prostriedky použiť. Príjmy rozpočtu obce podľa odseku a) bod 7 až 10 môže obec použiť len v súlade s účelom, na ktorý sa prostriedky poskytli.

4. Výdavky rozpočtu obce

Z rozpočtu obce sa uhrádzajú

1. záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinnosti ustanovených osobitnými predpismi,
2. výdavky na výkon samosprávnych pôsobnosti obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
3. výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitného predpisu,
4. výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktoré, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
5. záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločných činnosti,
6. úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomoci,
7. iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie právnickým osobám, ktorých zakladateľom je obec a právnickým osobám so sídlom v obci, a to **na konkrétne úlohy a akcie** vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce. Rozpočtujú sa na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov. Podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce a ich poskytnutím nemožno zvýšiť celkový dlh obce. Poskytovanie sa riadi prijatým VZN.

Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na úhradu týchto nákladov vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy prostriedky štátneho rozpočtu obec zúčtuje v prospech svojho rozpočtu.

5. Rozpočtový proces

A. Subjekty rozpočtového procesu

Medzi subjekty rozpočtového procesu patrí:

- * obecné zastupiteľstvo,
- * starosta obce,
- * obecný úrad,
- * komisie obecného zastupiteľstva,
- * rozpočtové a príspevkové organizácie obce,

Na rozpočtovom procese sa podieľajú jednotlivé subjekty rozpočtového procesu v rozsahu uvedenom v týchto zásadách.

B. Hlavné úlohy subjektov v rozpočtovom procese

Obecné zastupiteľstvo najmä:

- a) schvaľuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok, vrátane pozmeňujúcich návrhov poslancov obecného zastupiteľstva, schvaľuje zmeny rozpočtu a použitie rezervného fondu,
- b) kontroluje plnenie rozpočtu obce a prerokúva polročné správy o plnení rozpočtu a správu o stave a vývoji pohľadávok a záväzkov,
- c) schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o použití mimorozpočtových peňažných fondov, o použití prebytku rozpočtového hospodárenia a o spôsobe úhrady schodku rozpočtového hospodárenia,
- d) rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky,
- e) schvaľuje a rozhoduje o združovaní prostriedkov obce.

Starosta obce najmä:

- a) riadi rozpočtový proces,
- b) vykonáva rozpočtové opatrenia schválené OZ.

Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne úkony súvisiace s rozpočtovým procesom, najmä:

- a) zabezpečuje odborné podklady potrebné na správne a úplné spracovanie návrhu rozpočtu obce,
- b) sústreďuje a spracúva rozpočtové požiadavky od fyzických a právnických osôb, rozpočtových a príspevkových organizácií a predkladá ich vo forme návrhu rozpočtu jednotlivým komisiám
- c) vyhodnocuje výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie,
- d) spracúva správy o plnení rozpočtu a záverečný účet obce,
- e) na požiadanie obecného zastupiteľstva spracováva jednotlivé podkladové materiály, rozboru a podáva potrebné vysvetlenia
- f) zabezpečuje spracovávanie podkladov a výkazníctvo vo vzťahu k príslušným orgánom v súlade s osobitnou právnou úpravou.

Komisie obecného zastupiteľstva najmä:

- a) sústreďujú rozpočtové požiadavky a návrhy zmien rozpočtu od obyvateľov obce, právnických a fyzických osôb,
- b) posudzujú rozpočtové požiadavky najmä z hľadiska ich prínosu pre obec a jeho rozvoj, ochrany a tvorby životného prostredia a verejnoprospešných služieb,
- c) odporúčajú obecnému zastupiteľstvu výdavky na zahrnutie do rozpočtu, ktoré vyplývajú z posúdenia požiadaviek právnických a fyzických osôb,
- d) navrhujú koncepčné riešenia závažných problémov obce,

Rozpočtové organizácie

- a) zabezpečujú úplné spracovanie návrhu rozpočtu organizácie,
- b) sústreďujú a spracúvajú rozpočtové požiadavky, predkladajú ich vo forme návrhu na zmeny rozpočtu komisiám OZ,
- c) vyhodnocujú výsledky hospodárenia za uplynulé rozpočtové obdobie formou rozborov hospodárenia do 30.6. nasledujúceho roka za účasti zástupcov obce,
- d) spracúvajú správy o plnení rozpočtu, podklady pre záverečný účet a predkladajú ich obci v stanovenom termíne,
- e) na požiadanie obecného zastupiteľstva spracúvajú jednotlivé podkladové materiály, analytické rozboru a pod.,
- f) zabezpečujú spracovávanie podkladov a výkazníctvo vo vzťahu k príslušným orgánom súlade s osobitnou právnou úpravou.

C. Proces zostavovania návrhu rozpočtu

Zostavovanie rozpočtu obce vychádza predovšetkým z viacročného rozpočtu, z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu ustanovených osobitným predpisom a zo schválených finančných vzťahov štátneho rozpočtu, rozpočtu VÚC, rozpočtov iných obcí, finančných zdrojov EÚ a iných zdrojov k rozpočtu obce.

- a) OcÚ vypracúva návrh rozpočtu obce na nasledujúci rozpočtový rok
- b) OcÚ riadi práce na vypracovaní návrhu rozpočtu obce a usmerňuje vypracovanie rozpočtov rozpočtových organizácií.
- c) Spracované podklady a návrhy rozpočtov rozpočtových organizácií sú posudzované starostom obce.
- d) Starosta obce predkladá návrh rozpočtu obce obecnému zastupiteľstvu.
- e) Odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce pre obecné zastupiteľstvo dáva hlavný kontrolór obce.
- f) Návrh rozpočtu schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Pri schvaľovaní rozpočtu v obecnom zastupiteľstve musia všetky poslance návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov súvisiacich s takýmito návrhmi.

D. Rozpis rozpočtu a pravidiel rozpočtového hospodárenia

- a) Obec vykoná po schválení rozpočtu jeho rozpis na rozpočtové organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti vrátane rozpisu výdavkov obce.

- b) Obec hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu a počas roka kontroluje hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov a monitoruje a hodnotí plnenie rozpočtu obce.
- c) Obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa schváleného rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.
- d) Obec je povinná poskytovať ministerstvu financií potrebné údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho rozpočtu, návrhu záverečného účtu verejnej správy a návrhu štátneho záverečného účtu podľa osobitného predpisu.
- e) Ak obec neplní povinnosti vyplývajúce zo zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy alebo zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ministerstvo financií môže až do ich splnenia pozastaviť poskytovanie finančných prostriedkov z dotácií zo štátneho rozpočtu.
- f) Prostriedky rozpočtu obce možno použiť len na účely, na ktoré boli ustanovené schváleným rozpočtom.**
- g) Prostriedky rozpočtu obce rozpočtované na príslušný rozpočtový rok možno použiť do konca rozpočtového roka s výnimkou tých prostriedkov, ktorých nevyčerpané zostatky v súlade s osobitným predpisom možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku.
- h) Právnické osoby a fyzické osoby, ktorým sa poskytujú prostriedky rozpočtu obce, zodpovedajú za hospodárenie s nimi a sú povinné pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť ich použitia.
- i) Starosta obce je povinný zabezpečiť, aby sa prostriedky rozpočtu obce uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte obce.**
- j) Obec nie je oprávnená zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá zabezpečené v rozpočte na bežný rozpočtový rok a zaťažujú nasledujúce rozpočtové roky z dôvodu nedostatku zdrojov v bežnom rozpočtovom roku.
- k) Prostriedky rozpočtu obce sa môžu použiť na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. **Obec je povinná pri používaní prostriedkov svojho rozpočtu zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť ich použitia.**
- l) Obec môže poskytovať preddavky, ak boli vopred v zmluve o dodávke výkonov a tovarov písomne dohodnuté, a to najviac na obdobie troch mesiacov v závislosti od vecného plnenia dodávok výkonov a tovarov.

Správy o plnení rozpočtu, hodnotenie plnenia cieľov rozpočtu a návrhy na opatrenia spracováva OcÚ a predkladá ich:

1. polročne obecnému zastupiteľstvu
2. štvrt'ročne poradnej komisii OZ.

6. Pravidlá používania návratných zdrojov financovania

- a) Obec môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka sa tieto zdroje financovania môžu výnimočne použiť za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu.
- b) Obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch.
- c) Obec nesmie prevziať záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby s výnimkou záruky prevzatej obcou za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu.
- d) Obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak
1. celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho

rozpočtového roka a

2. suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

f) Dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania podľa odseku preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór obce.

g) Porušenie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania obce podľa odseku e) je hlavný kontrolór obce povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.

7. Časové a účelové použitie rozpočtových prostriedkov

a) Do plnenia rozpočtu obce sa zahrňujú len tie príjmy, výdavky a finančné operácie, ktoré sa uskutočnili v príslušnom rozpočtovom roku. Na zaradenie príjmu alebo výdavku do plnenia rozpočtu obce v rozpočtovom roku je rozhodujúci deň pripísania alebo odpísania prostriedkov z príslušného účtu obce.

b) Rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte obce schválené.

c) Platby z prostriedkov rozpočtu obce sa uskutočňujú prioritne bezhotovostne, hotovosťou v prípade, ak by bezhotovostná platba bola nerealizovateľná, alebo neefektívna tak aj hotovosťou, pričom pred každou úhradou musí byť vykonaná predbežná finančná kontrola.

8. Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia

a) Zmeny rozpočtu obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo s výnimkou účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z Európskej únie a iných prostriedkov zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru.

b) Presunom rozpočtovaných prostriedkov môže obecné zastupiteľstvo zabezpečiť rozpočtové prostriedky na úhradu nevyhnutného výdavku, na ktorý neboli v rozpočte vyčlenené potrebné alebo dostatočné prostriedky, pričom nemôže meniť celkové príjmy a výdavky rozpočtu obce.

c) Ak v priebehu roka vznikne potreba úhrady, ktorá nie je v rozpočte obce zabezpečená, možno úhradu realizovať na základe schváleného rozpočtového opatrenia.

d) Zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka sa môžu vykonávať rozpočtovými opatreniami na zasadnutí obecného zastupiteľstva alebo operatívne starostom obce v rozsahu poverenia schváleného OZ.

Rozpočtovými opatreniami sú:

1. presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,

2. povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov,

3. viazanie rozpočtovaných výdavkov, ak ich krytie je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov alebo ak sa očakáva narušenie vyrovnanosti bežného rozpočtu z iných dôvodov ako použitím rezervného fondu.

e) Písomné návrhy na rozpočtové zmeny predkladá OcÚ hospodáriaci s rozpočtom obce, rozpočtové organizácie obce v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.

f) Starosta obce môže vykonať rozpočtové opatrenie až po schválení obecného zastupiteľstva

g) Pri schvaľovaní zmeny rozpočtu musia všetky návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov súvisiacich s takýmito návrhmi.

h) OcÚ vedie operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových zmenách a opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka.

9. Presuny rozpočtových prostriedkov

a) Ak na úhradu nevyhnutného výdavku neboli v rozpočte niektorého rozpočtového úseku

zabezpečené potrebné prostriedky, môže ich OcÚ zabezpečiť po schválení predovšetkým presunom prostriedkov v rámci položky príslušného rozpočtového úseku.

b) Presuny rozpočtových prostriedkov možno vykonať najneskôr do 31. decembra bežného rozpočtového roka.

c) Presunmi rozpočtových prostriedkov nemožno meniť záväzné ukazovatele rozpočtu obce.

d) O presunoch rozpočtových prostriedkov sa vedie operatívna evidencia, ktorá s predkladá OZ.

10. Povolené prekročenie výdavkov

a) Rozpočtové výdavky sa môžu prekročiť len po schválení obecným zastupiteľstvom a to len do výšky skutočne dosiahnutých vyšších príjmov resp. úspory ostatných výdavkov v príslušnom rozpočtovom roku.

b) Rozpočtované výdavky sa môžu prekročiť o získané účelové prostriedky na základe darovacej zmluvy, grantu alebo inej zmluvy. O použití získaných neúčelových prostriedkov rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

11. Viazanie rozpočtových prostriedkov

a) Viazanie rozpočtových prostriedkov je časové a vecné obmedzenie ich použitia.

b) Obecné zastupiteľstvo viaže v rozpočte obce rozpočtové prostriedky

1. pri neplnení rozpočtových príjmov alebo v prípade nesúladu medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce,

2. z dôvodu delimitácie, alebo prechodu úloh na iný subjekt.

c) Viazané rozpočtové prostriedky nemožno použiť bez zrušenia viazania obecným zastupiteľstvom.

12. Peňažné fondy obce

a) Obec môže vytvárať peňažné fondy. Zdrojmi peňažných fondov môžu byť najmä

1. prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok,

2. zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení,

3. zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií.

b) Zostatky peňažných fondov obce koncom roka neprepadajú. O použití peňažných fondov rozhoduje obecné zastupiteľstvo a starosta obce.

c) Prostriedky peňažných fondov používa obec prostredníctvom svojho rozpočtu okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondmi navzájom a okrem prípadov, keď sa prostriedky peňažných fondov použijú len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami svojho rozpočtu v priebehu rozpočtového roka.

d) Obec vytvára rezervný fond vo výške určenej obecným zastupiteľstvom, najmenej však 10 % z prebytku bežného rozpočtu a kapitálového rozpočtu.

13. Rozpočtové provizorium obce

Ak rozpočet obce na nasledujúci rozpočtový rok neschváli obecné zastupiteľstvo do 31. decembra bežného roka, hospodári obec podľa rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka.

III. časť ZÁVEREČNÝ ÚČET

1. Účtovná závierka a jej overenie

a) Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracuje do

záverečného účtu obce.

b) Obec finančne usporiada svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu, ďalej usporiada finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

c) Obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku podľa osobitného predpisu. Pri overovaní účtovnej závierky audítor overuje tiež hospodárenie podľa rozpočtu obce v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, hospodárenie s ostatnými finančnými prostriedkami, stav a vývoj dlhu a dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania.

d) Ak audítor pri overovaní podľa odseku c) zistí porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je povinný tieto skutočnosti oznámiť ministerstvu financií, ministerstvo financií alebo ním poverená správa finančnej kontroly je oprávnená tieto skutočnosti preveriť, pričom postupuje primerane podľa osobitného predpisu.

2. Záverečný účet

Pred schválením sa návrh záverečného účtu obce predkladá na verejnú diskusiu podľa osobitného predpisu

Prebytok rozpočtu obce po skončení roka neprepadá a je zdrojom tvorby rezervného fondu, prípadne ďalších peňažných fondov. Prípadný schodok rozpočtu uhrádza obec predovšetkým z rezervného fondu, z ďalších peňažných fondov alebo z návratných zdrojov financovania. O použití prebytku rozpočtu alebo spôsobe úhrady schodku rozpočtu rozhoduje obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu.

Prerokovanie záverečného účtu obce sa uzatvára jedným z týchto výrokov:

1. celoročné hospodárenie sa schvaľuje s nepodmieneným názorom,
2. celoročné hospodárenie sa schvaľuje s podmieneným názorom.

Ak sa záverečný účet schváli s podmieneným názorom, obecné zastupiteľstvo je povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.

Návrh záverečného účtu obecné zastupiteľstvo prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

IV. časť

FINANČNÉ VZŤAHY ROZPOČTU OBCE K ROZPOČTOM ROZPOČTOVÝCH A PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ V ZRIAĐOVATELSKEJ PÔSOBNOSTI OBCE

1. Rozpočtový proces a rozpočtové opatrenia

a) Rozpočtové organizácie zostavujú návrh rozpočtu na príslušný rozpočtový rok na základe pokynu starostu obce v určených termínoch.

b) Rozpočty rozpočtových organizácií na príslušný kalendárny rok sú schvaľované obecným zastupiteľstvom ako súčasť rozpočtu obce.

c) Obecný úrad po schválení rozpočtu obecným zastupiteľstvom potvrdí rozpočtovým organizáciám ukazovatele a vzťahy k rozpočtu obce.

d) O presunoch rozpočtových prostriedkov medzi položkami v rámci rozpočtových opatrení na úrovni rozpočtových organizácií rozhoduje vedúci organizácie.

e) Presuny rozpočtových prostriedkov sú rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie povinné predložiť OcÚ do 30.11. rozpočtového roka. Presuny rozpočtových prostriedkov na návrh rozpočtových organizácií po overení súladu s rozpočtom obce a platnými právnymi predpismi potvrdzuje OcÚ.

f) Rozpočtové organizácie sú oprávnené prekročiť rozpočtovaný objem výdavkov o prostriedky:

1. prijaté od iných subjektov na základe darovacej zmluvy,
 2. prijaté od iných subjektov, napríklad formou dotácie alebo grantu,
 3. prijaté z poisťného plnenia zo zmluvného poistenia alebo zákonného poistenia,
 4. prijaté z úhrad stravy,
 5. prijaté od fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa osobitného predpisu,
 6. prijaté od úradu práce sociálnych vecí a rodiny podľa osobitného predpisu,
 7. prijaté od rodičov, iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť, alebo žiakov na úhradu niektorých nákladov v súlade s osobitnými predpismi.
- g) Rozpočtové organizácie prijaté prostriedky podľa odseku f) bod 1. a 2 sa. vedú na samostatnom mimorozpočtovom účte. Pri použití ich odvedú na samostatný príjmový účet pre doplnkové zdroje a výdavky realizuje zo svojho výdavkového účtu.
- h) Príspevky od zákonného zástupcu na úhradu stravy a úhrady stravy od iných stravníkov v zariadeniach školského stravovania môže viesť rozpočtová organizácia na bežnom účte, z ktorého priamo uhrádza výdavky súvisiace so stravovaním v týchto zariadeniach.
- i) Vykonané rozpočtové zmeny, zvýšenie príjmov a výdavkov predkladá rozpočtová organizácia obecnému úradu. Vykonanie rozpočtových zmien na návrh rozpočtových organizácií po overení súladu s rozpočtom obce a platnými právnymi predpismi potvrdzuje OcÚ.
- j) OcÚ o vykonaných presunoch rozpočtových prostriedkov a vykonaných rozpočtových zmenách informuje obecné zastupiteľstvo polročne.
- k) Všetky ostatné rozpočtové zmeny a použitie získaných ďalších iných a neúčelových prostriedkov rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií podliehajú schváleniu obecným zastupiteľstvom. Návrh na úpravu rozpočtu predkladajú jednotlivé rozpočtové organizácie obecnému zastupiteľstvu.
- l) O všetkých rozpočtových zmenách sú rozpočtové organizácie povinné viesť vlastnú operatívnu evidenciu.

2. Hospodárenie rozpočtových organizácií

- a) Rozpočtové organizácie sú povinné predkladať správu o plnení rozpočtu obecnému zastupiteľstvu polročne.
- b) Riaditeľ organizácie môže obstarávať tovary a služby len vtedy, ak má zabezpečené finančné krytie na ich úhradu.
- c) Pri použití rozpočtovaných finančných prostriedkov musí byť dodržaná zásada hospodárnosti a zásada účelovosti výdavkov. Rozpočtové organizácie sú povinné používať finančné prostriedky efektívne, a to len na krytie nevyhnutných potrieb a realizáciu opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. Za hospodárne a efektívne používanie finančných prostriedkov zodpovedá riaditeľ organizácie.

3. Zriaďovanie, zmena a rušenie rozpočtových organizácií

- a) Rozpočtové organizácie zriaďuje obec na plnenie úloh obce vyplývajúcich z osobitných predpisov.
- b) Rozpočtové organizácie sú právnické osoby obce, ktoré sú svojimi príjmami a výdavkami zapojené na rozpočet obce. Hospodária samostatne podľa schválených rozpočtov, ktoré im určí obec v rámci svojho rozpočtu.
- c) Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie môžu vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa zriadenia.
- d) Rozpočtovú organizáciu možno zriadiť:
 1. zákonom,
 2. rozhodnutím obecného zastupiteľstva.

V. časť KONTROLA ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA

Hospodárenie s prostriedkami rozpočtu obce, hospodárenie obcou zriadených rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií a činností kontroluje hlavný kontrolór obce, starosta obce, poslanci obecného zastupiteľstva, komisie obecného zastupiteľstva. OcÚ na tento účel poskytuje prehľady plnenia rozpočtu. Za hospodárne, efektívne a účinné využívanie rozpočtových prostriedkov obce zodpovedá starosta obce.

1. Zodpovednosť za hospodárenie

- a) Správu rozpočtových prostriedkov obce zabezpečuje OcÚ.
- b) Subjekty hospodáriace s rozpočtom obce zodpovedajú OZ za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami. Plne zodpovedajú za hospodárne, efektívne a účinné používanie rozpočtových prostriedkov.
- c) Za hospodárenie s prostriedkami rozpočtov rozpočtových organizácií zodpovedajú riaditelia týchto organizácií.
- d) Starosta obce podáva obecnému zastupiteľstvu správu o plnení rozpočtu obce najmenej raz za šesť mesiacov.
- e) O plnení hospodárskych úloh a ekonomických výsledkoch podávajú obecnému zastupiteľstvu správu v súlade s plánom zasadnutí obecného zastupiteľstva aj ďalšie subjekty hospodáriace s rozpočtovými prostriedkami a riaditelia obcou zriadených organizácií a činností.

2. Porušenie finančnej disciplíny

- a) Porušením finančnej disciplíny je
 1. poskytnutie alebo použitie prostriedkov rozpočtu obce v rozpore s určeným účelom,
 2. poskytnutie alebo použitie prostriedkov rozpočtu obce nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu prostriedkov rozpočtu obce,
 3. neodvedenie prostriedkov z rozpočtu obce do štátneho rozpočtu alebo rozpočtu iného štátneho orgánu,
 4. neodvedenie výnosu z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo rozpočtu iného štátneho orgánu v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu,
 5. prekročenie lehoty ustanovenej alebo určenej na použitie prostriedkov rozpočtu obce,
 6. prekročenie rozsahu splnomocnenia na prevzatie záväzkov
 7. umožnenie bezdôvodného obohatenia získaním finančného prospechu z prostriedkov rozpočtu obce,
 8. konanie v rozpore s ustanoveniami týchto zásad,
 9. použitie prostriedkov rozpočtu obce na financovanie, založenie alebo zriadenie právnickej osoby v rozpore so zákonom alebo osobitnými predpismi,
 10. neehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie prostriedkov rozpočtu obce,
 11. nedodržanie ustanoveného alebo určeného spôsobu nakladania s prostriedkami rozpočtu obce,
 12. úhrada preddavku z rozpočtu obce v rozpore s týmito zásadami alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí prostriedkov rozpočtu obce,
 13. porušenie pravidiel a podmienok pri poskytovaní prostriedkov z rozpočtu obce založeným alebo zriadeným obcou,
 14. porušenie pravidiel a podmienok za ktorých boli prostriedky rozpočtu obce poskytnuté.
- b) Za porušenie finančnej disciplíny sa nepovažuje nesprávne zatriedenie príjmov a výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie, ak je dodržaný vecne vymedzený účel použitia prostriedkov.
- c) Subjekt verejnej správy, ktorý porušil finančnú disciplínu podľa odseku a) bod. 1. až 14. je povinný uplatniť voči zamestnancovi zodpovednému za porušenie finančnej disciplíny postup podľa osobitných predpisov..

VI. časť
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

V ostatných týmito zásadami neriešených záležitostiach platia príslušné ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tieto Zásady schválilo OZ dňa XXXX Uznesením č. XXXX a nadobúdajú účinnosť XXXX.

.....
starosta obce

VZORY NA ZMENY ROZPOČTU A ROZPOČTOVÉ OPATRENIA PRE OZ
VZOR 1

Obecnému zastupiteľstvu v Naháč konanému dňa

Návrh na Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č.

V súlade s ods. 2 písmenom a) § 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladám obecnému zastupiteľstvu návrh na rozpočtové opatrenie

**presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu,
pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
a to**

Z položky	Na položku	V celkovej sume €

Návrh predkladá:

.....

.....

Návrh na uznesenie:

Obecné zastupiteľstvo v Naháci schvaľuje rozpočtové opatrenie č. :

V Naháci, dňa

VZOR 2

Obecnému zastupiteľstvu v Naháči, konanému dňa.....

Návrh na Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č.

V súlade s ods. 2 písmenom b) § 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladám obecnému zastupiteľstvu

**návrh na rozpočtové opatrenie –
povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov,
a to**

Zvýšenie príjmov v položke	V sume €	Zvýšenie výdavkov v položke	V sume €

Návrh predkladá:

.....

.....

Návrh na uznesenie : Obecné zastupiteľstvo v Naháči

schvaľuje rozpočtové opatrenie č. :

V Naháči, dňa

VZOR 3

Obecnému zastupiteľstvu v Naháči, konanému dňa.....

Návrh na Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č.....

V súlade s ods. 2 písmenom c) § 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladám obecnému zastupiteľstvu

**návrh na rozpočtové opatrenie –
viazanie rozpočtovaných výdavkov,
z dôvodu, že nie sú splnené príjmy**

Viazanie výdavkov v sume €	Položka rozpočtu	V termíne do naplnenia príjmov	Z dôvodu

uviesť konkrétny dôvod (niektorý so zákonných dôvodov § 14 ods. písm. c), že krytie rozpočtovaných výdavkov je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov alebo ak sa očakáva narušenie vyrovnanosti bežného rozpočtu z iných dôvodov ako použitím rezervného fondu podľa § 10 ods. 8 alebo použitím účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu (napr. zák. č 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) nevyčerpaných v minulých rokoch.

Návrh predkladá:

.....

.....

Návrh na uznesenie : Obecné zastupiteľstvo v Naháči schvaľuje rozpočtové opatrenie č. :

V Naháči, dňa

Návrh uznesenia:

Uznesenie č.

Obecné zastupiteľstvo v Naháči **schvaľuje** Zásady rozpočtového hospodárenia obce Naháč.